

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

10. bekkur

skólanámskrá Skarðshlíðarskóla

Námssvið og námsgreinar

Skólaárið 2024- 2025

Skólanámskrá Skarðshlíðarskóla.

Útgefin 2024.

Starfsáætlun er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla, bæði í heild sinni og ýmsir þættir sérstaklega eftir því sem við á.

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Ingibjörg Magnúsdóttir skólastjóri Skarðshlíðarskóla.

Útgefandi: Skarðshlíðarskóli/Hafnarfjarðarkaupstaður.
Hádegisskarð I
221 Hafnarfjörður

netfang: skardshlidarskoli@skardshlidarskoli.is

veffang: <http://www.skardshlidarskoli.is>

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit.....	3
1. Skólastarf 10. bekkjar	4
1.1 Samantekt kennslu í 10. bekk.....	5
1.2 Áherslur grunnþátta menntunar í 10. bekk.....	6
1.3 Kennsluáætlunir, kennslugögn og kennslugögn í 10. bekk.....	9
1.4 Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	10
1.5 Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	11
2. Námsvið og námsgreinar	12
2.1 Lykilhæfni	13
2.2 Kraum – samþætting íslenska, samfélags- og náttúrugreinar og upplýsinga- og tæknimennt15	
2.3 Íslenska sem annað tungumál	23
2.4 Erlend tungumál	24
2.5 List- og verkgreinar.....	28
2.5 Skólaípróttir	38
2.6 Stærðfræði.....	43

I. Skólastarf 10. bekkjar

Hlutverk þessa kafla er að kynna fyrir skólasamfélaginu megináherslur í starfsemi bekkjar svo það sé upplýst um framkvæmd skólastarfs í bekknum/árganginum. Það er m.a. gert til að foreldrar geti verið virkir þátttakendur í námi barna sinna á grundvelli uppeldisréttar síns. Um leið kynna kennarar fagmennsku skólastarfsins til að sýna fram á faglegt inntak og samhengi milli bekkja/árganga um þau gæði sem stefnt er að í skólastarfinu.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

I.1 Samantekt kennslu í 10. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	1 2 1 2
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	3 2
3. List- og verkgreinar	3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	4
4. Náttúrugreinar	4.0. Náttúrugreinar	4
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 1
6. Samfélagsgreinar	6.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði 6.2. Jafnrétti og lífsleikni 6.3. Landfræði, saga, sam-/þjóðfélagsfræði	3
Kynfræðsla- og kynjafræði	Kynfræðsla og kynjafræði	1
7. Stærðfræði	7.0. Stærðfræði (eða) 7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	5
9. Val	9.1. Valgrein 1 9.2. Valgrein 2	6
Alls		37

Gerði athugasemd [BS1]: Hvernig viltu að þetta sé?

Gerði athugasemd [BS2]: Við erum ekki að kenna upplýsingatækni í 10. bekk bara 8. og 9. bekk

I.2 Áherslur grunnþátta menntunar í 10. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði árgangs sett fram í markmiðum við einstaka grunnþætti
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með <i>heilbrigði og velferð</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stuðla að hollu mataræði með því að hvetja nemendur til að koma með hollt nesti að heiman og fá foreldra jafnframt til samstarfs við okkur í þeim tilgangi. Jafnframt bjóða upp á holla næringu í mótuneyti nemenda • Hvetja til hollrar og fjölbreyttrar hreyfingar, úti og inni, bæði í íþróttum og öðrum námsgreinum, má þar m.a. nefna Míluna. • Stuðla að góðum samskiptum við nemendur, foreldra, starfsfólk og aðra sem að skólastarfinu koma. Það gerum við með því að vera fyrirmyndir og skapa skólabrag þar sem jákvæð og opin samskipti eru höfð að leiðarljósi • Mikilvægt að nemendur fái nægjanlega hvíld og að jafnvægi sé á milli skóla og tómstunda • Jákvæður skólabragur, SMT, bekkjarfundir, reglukennsla • Unnið með einkunnarorð skólans samvinna, vináttu, þrautsegja • Efla skilning á eigin tilfinningum og annarra og efla vitund um kynheilbrigði
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með <i>jafnrétti</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koma til móts við þarfir hvers og eins námslega, félagslega og andlega óháð kyni, fötlun, búsetu, stétt, kynhneigð, litarhætti, lífsskoðunum, trúarbrögðum, tungumáli, ætterni og þjóðerni • Fagna margbreytileikanum og líta á hann sem tækifæri fremur en hindrun • Koma fram við alla innan skólans, jafnt nemendur sem starfsmenn, af virðingu • Kenna nemendum að setja sig í spor annarra • Standa vörð um gildin okkar, leitast við að skilja í stað þess dæma og hlusta og leiðbeina nemendum okkar með því að virkja þá og vekja til umhugsunar um hverja þá orðræðu sem upp kemur • Vera meðvitaður um hvert við beinum athyglinni innan nemendahópsins og að allir séu virkjaðir • Gæta þess að einstaklingum sé ekki mismunað eftir kynferði, kynþætti, fötlun, þjóðerni, aldri, né vegna trúar- eða stjórnmálaskoðana
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<p>Það er unnið með <i>lýðræði og mannréttindi</i> í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p>

- Gera nemendur ábyrga fyrir námi sínu og verkum
- Nemendur læri um rétt sinn og skyldur og að réttindum fylgir ábyrgð
- Nemendur verði meðvitaðir um mátt orðnotkunar í ræðu og riti
- Nemendur læri að bera virðingu fyrir margbreytileika mannlífsins og að virða hvern og einn eins og hann er. Nemendur geti unnið með ólíku fólki, virt skoðanir þess, tekist á við áskoranir og hugsað í lausnum
- Nemendum séu skapaðar aðstæður til umræðna þar sem rýnt er í efnið og þeir læri að ýmislegt getur legið að baki því sem virðist óskiljanlegt í fyrstu
- Nemendur læri að til þess að skapa samfélag þar sem öllum líður vel þurfum við að vera samábyrg, geta sýnt umhyggju fyrir öðrum og vera meðvituð og virkir þátttakendur í skólasamfélaginu
- Fræða um mannréttindi, stjórnsýslu, samfélagsmótun, borgaravitund og manngildi stuðla að hópavinnu
- Auka siðferðisvitund
- Efla ábyrgð, gagnrýna hugsun, samvinnu og samábyrgð
- Nemendur geti valið nám eftir áhugasviði

LÆSI: Það er unnið með læsi í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:

- Ýta undir viðtækan skilning á læsi s.s. umhverfislæsi, tölvulæsi, stafrænt læsi, tæknilæsi, fjölmiðlalæsi og hvetja jafnframt til bókastrar og að nemendur geti lesið sér til gagns
- Allir kennarar skólans leggja sig fram við að búa nemendum þær aðstæður að þeir verði læsir á umhverfi sitt og geti lesið sér til gagns í viðtækum skilningi
- Læsi snýst um sköpun merkinga sem á sér stað í samskiptum nemenda við þá sem þeir umgangast og í því umhverfi sem þeir búa við. Skólinn þarf að byggja á þeim grunni og styrkja enn frekar bæði undirstöðurnar og það sem byggt er ofan á með því að virkja nemendur í lærdómsferlinu
- Vera læs á náttúru, umhverfi, menningu og aðstæður.
- Vera læs á mannleg samskipti/samfélagið og með því að vera læs á sjálfan sig þá læra nemendur smátt og smátt að þekkja muninn á eigin hugmyndum og annarra og virða þær
- Leggja áherslu á gott samstarf við heimilin í tengslum við læsi og auka skilning þeirra á mikilvægi að virkja nemendur í lærdómsferlinu. Nemendur lesi reglulega heima og skólinn fræði foreldra um læsi og merkingu þess
- Styðja við nemendur sem kljást við sértæka lesörðuleika
- Efla tölvu- og tæknilæsi
- Nemendur læri og geti yfirfært aðferðir við lestur, ritun og hlustun og beitt þeim á fjölbreyttan hátt
- Auka notkun á bókasafni og upplýsingamennt
- Kenna nemendum að vera læsir á umhverfið
- Efla vitund nemenda á bóklestri sér til gagns og ánægju

- Efla læsi nemenda svo þeir geti nýtt það á sem fjölbreyttastan hátt, til dæmis við lestur, ritun, lesskilning, hlustun, talnalæsi, upplýsingalæsi, menningarlæsi og fleira.

SJÁLFBÆRNI: Það er unnið með sjálfbærni í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:

- Skapa samábyrgt samfélag innan skólans þar sem allir eru virkjaðir og skoðað saman hvort allir hafi möguleika á þátttöku í því sem verið er að gera
- Gera nemendur meðvitaða um þeirra þátt í daglegri umgengni innan skólans; flokka rusl og stefna að því að hafa sem minnst af því, nota fjölnota umbúðir fyrir mat og drykki, hvetja til orkusparnaðar (slökkva ljós, fylgjast með hita á ofnum eftir veðurfari, notkun á vatni, sápu og pappír, skoða hvernig ferðast er til og frá skóla)
- Nemendur læri hvernig hlutir verða til, hvaðan þeir koma og hvert þeir fara
- Skapa samfélag þar sem skólinn, heimilin, mótuneytið, foreldrafélagið, félagsmiðstöðin og leikskólinn vinna saman og eru upplýstir um stefnu skólans
- Læra að flokka og endurnýta
- Stuðla að umhverfissvænni hugsun og venjum
- Efla meðvitund nemenda um áhrif sín á umhverfið

SKÖPUN: Það er unnið með sköpun í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:

- Leyfa öllum að njóta sín og leggja áherslu á það í vinnu með nemendum að ferlið skiptir jafn miklu máli og afraksturinn
- Fá tækifæri til að uppgötva og tengja við fyrri þekkingu ásamt því að átta sig á því að sköpun byggir líka á gagnrýnni hugsun sem opnar nýjar leiðir til að nálgast viðfangsefnið
- Fá tækifæri til að ígrunda skoðanir og öðlast eigin sýn á heiminn.
- Ýta undir skapandi hugsun í öllum námsgreinum og virkja hugann til að leita fjölbreyttra leiða til lausna
- Leitast við að vera opin fyrir hugmyndum nemenda svo þeir verði óhræddir við að segja frá, prófa sig áfram, vera forvitnir og ígrunda.
- Nálgast námsefnið í gegnum leik og tjáningu bæði leikræna, sjónræna og myndræna
- Örva ímyndunaraflað og vera tilbúin að nota bæði efnivið og umhverfi á sem fjölbreyttastan hátt til að ýta undir sköpunargleði nemenda.
- Bjóða upp á fjölbreytt og krefjandi verkefni sem miða við reynslu og þroska nemenda

I.3 Kennsluáætlanir og kennslugögn í 10. bekk

i. Kennsluáætlanir

10. bekkur er tveir hópar með tvo kennara. Kennsla fer fram í mörgum stofum þar sem nemendur sækja tíma hjá bæði faggreinakennara og umsjónarkennara. Nemendur fara í smíðjur í 4 kennslustundir á viku. Íþróttir eru kenndar íþróttahúsinu í skólanum. Sundkennsla fer fram í Ásvallalaug.

ii. Kennsluáætlanir

Kennsluáætlanir eru gerðar fyrir hverja námsgrein í upphafi skólaárs og aftur í janúar. Þær eru aðgengilegar á google classroom eða Mentor. Í sumum kennslugreinum vinna kennarar vikuáætlanir.

iii. Náms- og kennslugögn

Í öllum skólastofum eru skjávarpar og hljóðkerfi. Í öllum stofum er einnig lítil og stór tússtafla. Allir nemendur eru með spjaldtölvu.

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	<ul style="list-style-type: none">Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar)Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfumFjölbreytt kennslugögn
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	<ul style="list-style-type: none">Öll námsgögn nema skriffæri og pennaveski s.s. stílabækur og möppur fá nemendur í skólanum sér að kostnaðarlausu.Nemendur þurfa að koma með íþróttá- og sundföt

I.4 Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf

Gott samstarf heimilis og skóla er lykillinn að farsælu námi og velferð barnanna í skólanum og er sú samvinna mikilvægur hluti af starfi kennara.

Tvisvar á ári boða umsjónarkennarar foreldra í einstaklingsviðtöl með börnum þeirra þar sem farið er yfir námsframgöngu, líðan og samskipti. Á þessum dögum eru faggreinakennarar jafnframt til viðtals.

Líðanfundir eru einn liður í eineltisáætlun skólans. Foreldrar/forráðamenn sitja fundina ásamt fulltrúa úr eineltisráði sem stýrir fundinum og umsjónarkennunum. Fundirnir eru haldnir í upphafi hvorrar annar, í september og janúar/febrúar ár hvert. Fundirnir eru ýmist haldnir með foreldrum hvers hóps fyrir sig, bara foreldrum drengja /stúlkna eða foreldrum árgangs fer eftir stærð og samsetningu hópa.

Mikilvægt er í þessari samvinnu að skólinn veiti upplýsingar um gengi og líðan nemenda en jafnframt að foreldrar geri slíkt hið sama. Kennarar hafa ekki sérstakan viðtalstíma en hægt er að ná sambandi við kennara með tölvupósti eða í gegnum Mentor, jafnframt geta foreldrar skilið eftir skilaboð hjá ritara.

Bekkjartenglar eru fyrir hvern bekk og sjá þeir um aðrar upptökur bekkjarins.

Kennarar senda vikulega pósta um það sem verið er að gera í skólanum. Jafnframt eru upplýsingar settar inn á heimsíðuna um skólastarfið.

Í sumum tilvikum eru teymi um ákveðna nemendur til að styðja enn frekar við þá. Innan skólans starfar skólaráð undir stjórn skólastjóra sem og foreldrafélag. Hlutverk þess er að styðja við skólastarfið, efla tengsl heimila og skóla og stuðla þannig enn frekar að velferð nemenda.

I.5 Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í árganginum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum). Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. **Leiðsagnarmat.**

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Leiðsagnarmat miðar að því að meta framfarir nemenda í þeim tilgangi að nota niðurstöðurnar til að gera nauðsynlegar breytingar á námi og kennslu. Í leiðsagnarmati er fylgst með nemendum á námstímanum og þeim leiðbeint. Lögð er áhersla á fjölbreyttar matsaðferðir, s.s. kannanir, frammistöðumat, sjálfsmat, samræður o.fl., til að safna upplýsingum um stöðu nemenda, hvað þeir vita og geta og hvers þeir þarfnast til að ná betri árangri. Haldið er utan um leiðsagnarmatið í hæfnikortum námsgreina á Mentor.is. Foreldrar eru hvattir til að fylgjast reglulega með hæfnikorti nemandans.

b. **Stöðumat.**

Stöðumat fer fram tvisvar sinnum á skólaárinu með viðtali nemenda og foreldra með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.

b. **Lokamat:**

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á náminu sínu yfir skólaárið. Meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn og umsagnir fyrir frammistöðu sína. Gefið er fyrir með bókstófum.

2. Námssvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólstarfsins í átta skilgreind námssvið og eitt opið (val) en undir hverju námssviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námssvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námssviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólstarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námsskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggs og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

2.1 Lykilhæfni

Lykilhæfni er annar hluti þeirrar hæfni sem skólustarf stefnir að samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla (2011/2013). Lykilhæfni er almenn hæfni nemenda og er óháð einstökum námssviðum eða námsgreinum. Hún felur í sér atriði eins og virkni nemenda til að tjá sig, færni í að vinna með öðrum og taka almennt ábyrgð á eigin námi. Viðmið um lykilhæfni gefa til kynna áherslur um hæfni sem nemendur eiga að geta tileinkað sér yfir skólaárið. Lykilhæfni skiptist í fimm undirþætti og eru þeir nefndir lykilþættirnir fimm og skal gefið mat, einkunn, fyrir hvern lykilþátt fyrir sig. Fyrir hvern lykilþátt eru skilgreind nokkur viðmið sem lýsa getu sem nemendur eiga að vera búnir að tileinka sér í lok skólaárs. Það er ákvörðun skóla hvort lykilhæfni sé gefin fyrir árganginn í heild sinni (1x), hvert námssvið (8x) eða hverja námsgrein (um 20x) en alltaf eru sömu viðmiðin notuð.

a. Hæfniviðmið og matskvarðalýsingar út frá A-D matskvörðum

Fyrir árganginn gilda eftirfarandi hæfniviðmið um lykilhæfni sem eru sameiginleg fyrir grunnskóla Hafnarfjarðar auk matskvarða fyrir hvern lykilþátt og eiga við öll námssvið bekkjarnámskrárinnar:

Lykilþættirnir fimm	Efnisþættir með viðmiði fyrir hvern lykilþátt:	A	B	C
TJÁNING OG MIÐLUN	Við lok skólaárs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> Tjáð sig fyrir framan bekkjarfélagi. Endursagt sögur og sagt frá eigin reynslu. Tileinkað sér nokkrar framsagnarreglur. s.s. að standa í báðar fætur, horfa beint fram og talað hátt og skýrt. Hlustað á sögur og tileinkað sér nokkrar reglur fyrir áheyrendur s.s. gefa gott hljóð, horfa á þann sem talar, taka þátt þegar við á. Farið eftir munnlegum fyrirmælum/leiðbeiningum. 	Tjáð sig á öruggan hátt fyrir framan hóp um viðfangsefni sem eru í umræðunni og hlustað á aðra. Sagt frá hugsunum sínum og skoðunum af öryggi.	Tjáð sig vel fyrir framan hóp um viðfangsefni sem eru í umræðunni og hlustað á aðra. Sagt frá hugsunum sínum og skoðunum.	Tjáð sig nokkuð vel fyrir framan aðra um viðfangsefni sem eru í umræðunni og hlustað stundum á aðra. Sagt að einhverju marki frá hugsunum sínum og skoðunum og hlustað á aðra.
SKAPANDI OG GAGNRÝNIN HUGSUN	Við lok skólaárs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> Unnið verkefni eftir munnlegum fyrirmælum. Metið eigin verk út frá fyrirfram gefnum þáttum. Gert sér grein fyrir að oft er til fleiri en ein rétt lausn á verkefnum og í lagi að gera mistök. Gert sér grein fyrir hvað eru staðreyndir. Skoðað viðfangsefni út frá ólíkum hliðum. 	Unnið mjög vel eftir munnlegum fyrirmælum og metið af öryggi eigin verk út frá ákveðnum þáttum. Gert sér mjög vel grein fyrir að til eru fleiri en ein lausn á verkefnum og verið óhræddur við að gera mistök. Gert sér mjög vel grein fyrir hvað eru staðreyndir og skoðað viðfangsefni út frá ólíkum hliðum.	Unnið vel eftir munnlegum fyrirmælum og metið eigin verk út frá ákveðnum þáttum. Gert sér vel grein fyrir því að til eru fleiri en ein lausn á verkefnum og verið óhrædd við að gera mistök. Gert sér vel grein fyrir hvað eru staðreyndir og skoðað viðfangsefni út frá ólíkum hliðum.	Unnið nokkuð vel eftir munnlegum fyrirmælum og metið eigin verk út frá ákveðnum þáttum. Áttað sig stundum á að til eru fleiri en ein lausn á verkefnum. Gert sér að einhverju leyti grein fyrir hvað eru staðreyndir og stundum skoðað viðfangsefni út frá ólíkum hliðum.

Lykilþættirnir fimm, frh.	Efnisþættir með viðmiði fyrir hvern lykilþátt:	A	B	C
SJÁLFSTÆÐI OG SAMVINNA	Við lok skólaárs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> Unnið eftir einföldum fyrirmælum í máli og myndum. Gert sér grein fyrir hvað hugtakið styrkleiki merkir. Unnið með öðrum í litlum hópum. Tekið að sér ákveðið hlutverk með leiðsögn kennara. Hlustað á leiðsögn kennara. 	Unnið mjög vel eftir fyrirmælum í máli og myndum. Gert sér mjög vel grein hvað hugtakið styrkleiki merkir, unnið vel með öðrum í litlum hópum og hlustað mjög vel á leiðsögn kennara.	Unnið vel eftir fyrirmælum í máli og myndum. Gert sér vel grein fyrir hvað hugtakið styrkleiki merkir, unnið með öðrum í litlum hópum og hlustað vel á leiðsögn kennara.	Unnið stundum vel eftir fyrirmælum í máli og myndum. Gert sér grein fyrir hvað hugtakið styrkleiki merkir að einhverju marki, stundum unnið með öðrum og hlustað nokkuð vel á leiðsögn kennara.
NÝTING MIÐLA OG UPPLÝSINGA	Við lok skólaárs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> Leitað sér upplýsinga munnlega í sínu nánasta umhverfi. Gert sér grein fyrir ólíkum miðlum til upplýsingaöflunar. Þekkt nokkrar einfaldar reglur um netnotkun. 	Leitað sér upplýsinga af öryggi í nánasta umhverfi. Nýtt mjög vel mismunandi upplýsingamiðla og þekkt mjög vel nokkrar einfaldar reglur um netnotkun.	Leitað sér upplýsinga í nánasta umhverfi. Nýtt vel mismunandi upplýsingamiðla og þekkt vel nokkrar einfaldar reglur um netnotkun.	Leitað sér stundum upplýsinga í nánasta umhverfi. Nýtt mismunandi upplýsingamiðla og þekkt að einhverju marki nokkrar einfaldar reglur um netnotkun.
ÁBYRGÐ OG MAT Á EIGIN NÁMI	Við lok skólaárs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> Skilið hvað felst í að meta eigin frammistöðu. Skilið hvað námsmarkmið eru. Stuðst við einfaldar aðferðir til að skipuleggja eigið nám. 	Tekið mikla ábyrgð á að meta eigin frammistöðu og skilið mjög vel námsmarkmið sín. Notað einfaldar aðferðir til að skipuleggja vel eigið nám.	Tekið ábyrgð á að meta eigin frammistöðu og skilið vel námsmarkmið sín. Notað einfaldar aðferðir til að skipuleggja eigið nám.	Tekið nokkra ábyrgð á að meta eigin frammistöðu og skilið námsmarkmið sín að einhverju leyti. Notað stundum einfaldar aðferðir til að skipuleggja eigið nám.

2.2 Íslenska, samfélags- og náttúrugreinar

Íslenska

Íslenska hæfniviðmið

Námsþáttur	10. bekkur
Talað mál, hlustun og áhorf	<ul style="list-style-type: none"> flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og hefur tileinkað sér viðeigandi talhraða og fas gert sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, svo sem um áherslu, tónfall, hrynjandi og fas og lagað það að viðtakanda og samskiptamiðli á fjölbreyttan hátt, m.a. með leikrænni tjáningu nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær og valið þeim miðil sem hentar hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, einnig notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni, og tekið afstöðu til þess sem þar er birt átt góð samskipti þar sem gætt er að máli, hlustun, tillitssemi, virðingu og kurteisi
Lestur og bókmenntir	<ul style="list-style-type: none"> lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað skilið mikilvægi þess að geta lesið og eft eigið læsi og m.a. valið og beitt mismunandi aðferðum við lestur, greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta og glöggvað sig á tengslum efnisatriða gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og gert öðrum grein fyrir því lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir og gert sér grein fyrir gildi bókmennta beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og sögusviði og kannast við myndmál, algengustu tákni og stílbrögð notað algeng hugtök í bragðfræði í umfjöllun um bundið mál og óbundið, lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga og frá ýmsum tímum leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og lagt mat á gildi og trúverðuleika ritaðs máls, svo sem fjölmiðla- og margmiðlunarefnis, og tekið gagnrýna afstöðu til þess unnið úr tölulegum og myndrænum upplýsingum, túlkað þær, tengt saman efni sem sett er fram á ólíkan hátt og nýtt sér valið sér lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi sem gerir sér grein fyrir gildi þess að lesa.
Ritun	<ul style="list-style-type: none"> skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi, notað orðabækur og önnur hjálpargögn, gengið frá texta, vísað til heimilda og skráð þær beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti og er óhræddur við að beita ríkulegu tungutaki í skapandi ritun beitt reglum um réttiritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu og gerir sér grein fyrir að rétt stafsetning er virðing við mál, texta og lesanda valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og málsniði við hæfi notað helstu aðgerðir við ritvinnslu, valið viðeigandi heimildir, vísað til þeirra og sett í heimildaskrá svo sem reglur kveða á um

	<ul style="list-style-type: none"> • skrifað rafrænan texta og tengt texta, mynd og hljóð eftir því sem við á, gerir sér grein fyrir lesanda og miðar samningu við hann.
Málfræði	<ul style="list-style-type: none"> • beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess • valið orð í tali og ritun í samræmi við málsnið, gert sér grein fyrir mikilvægi þess að rækta orðaforðann og nýtt reglur um orðmyndun og einingar orða við ritun • flett upp í handbókum, orðasöfnum og rafrænum orðabönkum og nýtt sér málfræðilegar upplýsingar sem þar er að finna • áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra • notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og gerir sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta, í þessu skyni • gert sér grein fyrir mismunandi málnotkun og málsniði eftir efni og tilefni. Áttar sig á staðbundnum, starfstengdum og aldurstengdum tilbrigðum í orðaforða og málnotkun og þekkir til helstu framburðarmállyskna • áttað sig á skyldleika íslensku við önnur mál og að tungumál, þar á meðal íslenska, breytast sífellt • áttað sig á og beitt sköpunarmætti tungumálsins og nýtt það m.a. við ritun, tal, við nýyrðasmíð, í orðaleikjum og skáldskap • gert sér grein fyrir mikilvægi góðrar færni í máli, ábyrgð sinni við að bæta mál sitt og getur nýtt þekkingu sína á íslenskri málfræði við nám í erlendum tungumálum

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

Bókmenntir, ritun, lestur, lesskilningur, málfræði, réttiritun, bókmenntagreining og bókmenntasaga.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

Gísla saga, Englar alheimsins, Logar, Mér er í mun Gullvör, Útbrot, Bragfræði.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Fyrirlestrar
- Sjálfstæður lestur
- Spurningar úr efni
- Hópvinna
- Sjálfstæð vinnubrögð
- Öflun heimilda
- Æfingar
- Einstaklingsvinna
- Kynning á verkefnum

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Innlagnir og ýmsar mismunandi aðferðir

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- Leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- Fyrir verkefnilstöðumat/lokaeinkunn verður gefið í bókstöfum (A, B+, B, C+, C og D).
- Skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

Náttúrugreinar

Námsþáttur	10. bekkur
Verklag	<ul style="list-style-type: none"> • beitt vísindalegum og fagmannlegum vinnubrögðum í náttúruvísindum. • lesið, umorðað og túlkað á vísindalegan hátt. • sýnt getu til aðgerða. • sýnt skilning á námsefninu og miðlað því á persónulegan hátt.
Viðfangsefni	<ul style="list-style-type: none"> • þekkt helstu hugtök og tungumál efnafræðinnar. • framkvæmt einfaldar tilraunir og skráð þær. • getur útskýrt og greint hvað efni eru. • beitt hugtökum tengdum ljóstillifun og bruna. • rætt orku og orkutap í náttúrunni • Beitt hugtökum tengdum vistkerfum og aðlögun dýra. • útskýrt hugmyndir um náttúruval og aðlögun lífvera. • athugað skilyrði dýra í mismunandi vistkerfum heimsins. • beitt hugtökum tengdum vistkerfi mannsins. • athugað bein áhrif sín á umhverfið og kemur með tillögur að aðgerðum til bóta. • greint stöðu umhverfismála á heimsvísu og kemur með tillögur til umbóta. • athugað umhverfismál í nánasta umhverfi, greinir vandann og ræðir úrbætur. • beitt helstu hugtökum erfðafræðinnar. • þekkt einföld dæmi hvernig erfðir erfast milli kynslóða. • útskýrt hvernig afkvæmi erfa eiginleika frá foreldrum.
Upplýsinga- og tæknimennt	<ul style="list-style-type: none"> • sýnt ábyrgð við meðferð og dreifingu upplýsinga hvort sem er til persónulegra nota eða heimilda – og verkefnavinnu. • nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Efnafræði
- Samspil manns og náttúru; þá nýtist allt nám nemandans. Nemendur þurfa að gera sér grein fyrir samspili manns og náttúru, hvaða áhrif hefur á náttúruna og geta beitt sér í erfiðum málum.

Skólaárinu er skipt upp í spretti. Í hverjum spretti er lögð áhersla á ákveðið viðfangsefni þar sem nemendur kynna sér viðfangsefni og vinna síðan með það í gegnum texta, tilraunir og aðra vinnu.

Áhersla er lögð á i) lesskilning, ii) textavinnslu og svörun, iii) verkleg verkefni og iv) vinna með hugtök sem koma fram í sprettum.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Efnisheimurinn
- Maður og náttúra - Litróf náttúrunnar
- Efni í tilraunir og verkefnavinnu
- Hvað höfum við gert? (þættir)
- Hvað getum við gert? (þættir)

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Beinir innlagnir
- Sýnikennsla
- Tilraunir og skýrslugerðir
- Verkefnavinna
- Hóþavinna, þaravinna og þemavinna
- Upplýsingaöflun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í stað þess að lesa býðst nemendum aðgangur að kennslubókinni á hljóðbók.
- Nemendur geta sótt um að gera styttri verkefni í stað ritgerðar og skýrslna.
- Nemendur geta sótt um að taka munnlegt próf í stað skriflegs prófs.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- Verkefnavinna.
- Skýrslur og spurningar.
- Próf.
- Þátttaka og virkni í tíma.

Í hverjum spretti eru hæfniviðmið til hliðsjónar. Nemendur vinna spurningar og verkefni eftir þessum hæfniviðmiðum og megináherslum hvers spretts fyrir sig.

Samfélagsgreinar

Samfélagsgreinar

Námsþáttur	10. bekkur
Reynsluheimur	<ul style="list-style-type: none"> • ígrundað vixlverkun samfélags, stjórn mála, náttúru, trúar og lífsviðhorfa í tímans rás, í samhengi nærsamfélagsins og hnattvæðingar • fjallað á upplýstan hátt um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu og sögu landsins og breytilegrar menningar, trúar, lífsviðhorfa og stjórnarfars • sýnt fram á skilning á heimabyggð sinni og útskýrt samhengi hennar við umhverfi, sögu,

	<p>menningu, listir, félagsstarf og atvinnulíf</p> <ul style="list-style-type: none"> rökrætt mikilvæg hugtök, sem notuð eru um menningar- og samfélagsmálefni greint og fjallað um upplýsingar á kortum og grófum og annars konar myndum gert sér grein fyrir hlutverki heimilda, sjónarhorna og gildismats í sögu og sameiginlegum minningum séð hvernig sagan hefur mótast af umhverfisþáttum og samfélagsskipulagi, þjóðfélagsshreyfingum og hugmyndastefnum, viljaverkum og tilviljunum gefið skýringar á og rökrætt gerð og þróun íslensks þjóðfélags í ljósi innlendra og alþjóðlegra áhrifaþátta útskýrt með dæmum hvernig sagan birtist í textum og munum, hefðum og minningum fengist við og greint viðfangsefni sem snerta trú, lífsviðhorf og siðferði og tengjast spurningum um merkingu og tilgang lífsins rætt og borið saman ólík trúar og lífsviðhorf og gert sér grein fyrir hvað er sameiginlegt og hvað sérstætt útskýrt trúarlegar vísanir og tjáningu í listum og bókmenntum gert sér grein fyrir hlutverki og margbreytileika fjölskyldna og gagnkvæmum áhrifum innan hennar á mismunandi tímum og menningarsvæðum útskýrt mismunandi hugmyndir um gerð og framkvæmd lýðræðis útskýrt hlutverk helstu stofnana samfélagsins og uppbyggingu stjórnkerfisins og formleg tengsl Íslands við umheiminn útskýrt og rökrætt hugmyndir um velferðarsamfélagið og tengsl þess við stjórnmal, atvinnulíf og hugmyndastefnur greint hvernig stjórnmal og samfélagsgerð tengjast lífi einstaklinga tekið ábyrga afstöðu í eigin fjármálum og neyslu, verði gagnrýninn neytandi og geti sett sér markmið á grundvelli þekkingar á fjármálaumhverfi einstaklinga og samfélags og þeim tilboðum sem eru í boði bent á, fyrirbyggt og brugðist rétt við ýmsum hættum og slysgildrum í umhverfinu og náttúrunni
Hugarheimur	<ul style="list-style-type: none"> hugleitt og tjáð hver hann er í augum sjálfs sín og annarra, útskýrt hvernig sjálfmynd hans mótast af umhverfi og búsetu, stjórnmalum og félagslegum aðstæðum, sögu og menningu, trúar- og lífsviðhorfum sýnt styrk til að bera ábyrgð á eigin lífi, lífsháttum og heilbrigði greint jákvæð og neikvæð áreiti og staðist þrýsting, sem stefnir heilsu og velferð fólks í voða gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna og útskýrt fyrir öðru fólki mikilvægi þess sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn og viðhorf, á ýmsum stöðum og tímum
Félagsheimur	<ul style="list-style-type: none"> tekið sjálfstæðan þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu útskýrt með dæmum margbreytileika mannlífsins og ólíkan bakgrunn fólks, borið virðingu fyrir frelsi fólks til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta rökrætt stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi, skyldur og gildismat, sýnt ábyrgð í samskiptum, umgengni og lífsháttum, m.a. með vísan til réttinda samkvæmt alþjóðasáttmálum rökrætt gildi jafnréttis og mannréttinda á öllum sviðum samfélagsins og þekki almenn ákvæði um mannréttindi sýnt sjálfsgaga, sjálfstraust og virðingu í margvíslegum samskiptum og samstarfi við ólíka einstaklinga

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Hæfniviðið samfélagsgreina tengjast grunnþáttum menntunar og er skipt í þrjá flokka, þ.e. reynsluheim, hugarheim og félagsheim. Áhersla er á þjóðfélagsfræði, sögu fyrir áramót og lífsleikni og landafræði eftir áramót.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Á ferð um samfélagið
- Frelsi og velferð
- Um víða veröld
- Kvikmyndir og þættir
- Viðeigandi efni af netinu

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Fyrirlestrar
- Gagnvirkir fyrirlestrar og efni
- Innlögn
- Umræður
- Hópvavinna
- Einstaklingsvinna
- Vinnubókavinnu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Aðlöguð verkefni, sjónrænt efni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á *Mentor jafnt og þétt yfir veturinn*
- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: *Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori. Fyrir verkefni/stöðumat/lokaeinkunn verður gefið í bókstöfum (A, B+, B, C+, C og D).*
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.7 Kynja- og kynfræðsla

Fræðslan er ætluð til að auka þekkingu og færni ungs fólks á kynheilbrigði, virðingu, mörkum, samskiptum og samþykki. Meginmarkmiðið er að skapa já-kvæða sjálfs-mynd og stuðla að því að ungt fólk þekki sjálft réttindi sín og mikilvægi þess að þekkja muninn á heilbrigðum og óheilbrigðum samböndum.

Þar að auki verður lögð áhersla á mannréttindi, félagslegt réttlæti, jöfnuð og helgi mannlegs lífs.

Kynja og kynfræðsla - Hæfniviðmið

- Geti sýnt sjálfstæði í lífsstíl og lífsskoðunum
- Þekki hugtökin forréttindi, jaðarhópar og valdaójafnvægi
- Geti staðið með sjálfum sér, virt eigin mörk og staðist þrýsting, sem stefnir heilsu og velferð fólks í voða
- Geti útskýrt og rökrætt hugtakið fordómar og mismunun og geti greint það í samfélaginu
- Þekki hugtökin jafnrétti og mannréttindi og gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna og rætt þýðingu þess
- Þekki hugtakið gagnkynhneigðarhyggja og geti bent á birtingarmyndir hennar
- Geta beitt gagnrýnni hugsun og vegið og metið sannleiksgildi fjölmiðla og samfélagsmiðla
- Geta áttað sig á tengslum á milli mansals, ofbeldis og kláms
- Þekkja birtingarmyndir kynferðisofbeldis og hvert hægt sé að leita eftir aðstoð

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru: viðeigandi efni sem hefur verið dregið saman af innleiðingarnefnd kynja- og kynfræðslu í Hafnarfirði

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Fyrirlestrar
- Gagnvirkir fyrirlestrar og efni
- Innlögn
- Umræður
- Hóþavinna
- Einstaklingsvinna
- Fræðslumyndbönd

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Aðlöguð verkefni, sjónrænt efni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnamat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn

- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori. Fyrir verkefni/stöðumat/lokaeinkunn verður gefið í bókstöfum (A, B+, B, C+, C og D).
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.3 Íslenska sem annað tungumál

Skipulag íslensku sem annars tungumáls á einstökum stigum grunnskóla tekur mið af aldri, þroska og þörfum nemenda. Einnig þarf að hafa í huga reynslu nemenda, menningarlegan bakgrunn og stöðu í námi. Áföngunum er hér skipt niður í stig sem miðast við hæfni í íslensku við lok hvers stigs. Í fyrsta lagi er miðað við byrjendur, svo lengra komna og síðan lengst komna. Nemendur geta verið staddir á ýmsum stigum óháð aldri“ (Aðalnámskrá grunnskóla, 2016:107).

Sjá nánar í sérkafli um Íslensku sem annað tungumál.

2.4 Erlend tungumál

Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	10. bekkur
Hlustun	<ul style="list-style-type: none"> tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim
Lesskilningur	<ul style="list-style-type: none"> aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi
Samskipti	<ul style="list-style-type: none"> tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda
Frásögn	<ul style="list-style-type: none"> tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra. flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi
Ritun	<ul style="list-style-type: none"> skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflíð njóta sín skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við
Menningarläsi	<ul style="list-style-type: none"> sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma
Námshæfni	<ul style="list-style-type: none"> beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi

- unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja
- nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni

2.4.1 Enska

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Lestur
- Ritun
- Málnotkun
- Hlustun
- Talmál

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Spotlight 10
- Kjörbók
- Kvikmyndir og þættir
- Enskar málfræðiaefingar
- Ýmis ljósrít
- Smáforrit

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Fyrirlestrar
- Innlögn
- Umræður
- Hópvavinna
- Vinnubókavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Möguleiki á að fá léttari léttlestrarbækur
- Auka ítarefni fyrir getumeiri nemendur

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori. Fyrir verkefni/stöðumat/lokaeinkunn verður gefið í bókstöfum (A, B+, B, C+, C og D).
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.4.2 Danska

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Að skilja einfalt mál, hlustun í tengslum við viðfangsefnið sem unnið er með.
- Að vinna markvisst með orðaforða í tengslum við hlustunarefni og lestexta, skilja léttu texta af mismunandi gerð, s.s. myndasögur.
- Geti fylgt ýmsum einföldum textum, s.s. þulum, rími og ljóðum
- Geta tekið þátt í samskiptum í kennslustofu, þ.e. kynnt sig, heilsað og kvatt. Að geta tjáð sig um afmarkaða þætti í viðfangsefnum sem unnið er með.
- Að þjálfast í rétttri stafsetningu algengra orða sem koma fyrir í námsefninu.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagnir
- Hlustun
- Samtöl
- Hefðubundin vinnabókavinna
- Spil

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Færni miðuð kennsla
- Nemendur vinna í litlum hópum
- Innlagn hjá kennara

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.5 List- og verkgreinar

Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	10. bekkur
Sviðlistir	<ul style="list-style-type: none"> Unnið í hópi að fjölbreyttum leiklistarverkefnum Nýtt sér leikmuni, búninga, einfaldan búnað og tækni til þess að styrkja sköpun sína Valið milli mismunandi aðferða við sviðssetningu, bæði hvað varðar frásagnarform og leikstíl. Prófað sig áfram og tekið sjálfstæðar ákvarðanir í sköpunarferlinu. Skrifað handrit að leikverki þar sem beitt er grunnreglum við uppsetningu handrits.
Sjónlistir	<ul style="list-style-type: none"> greint og beitt fjölbreyttum aðferðum og tækni valið á milli mismunandi aðferða við sköpun, prófað sig áfram og unnið hugmyndir í fjölbreytta miðla sýnt og útskýrt vinnuferli frá hugmynd að lokaverki sem felur m.a. í sér upplýsingaöflun, skrúset og sett fram hugmyndir á fjölbreyttan hátt byggðar á eigin ímyndunarafl og / eða rannsókn, myndrænt og/ eða í texta, tilraunir og samtal greint, borið saman og lýst ýmsum stílum og stefnum í myndlist og hönnun, bæði á Íslandi og erlendis og tengt það við þá menningu sem hann er sprottinn úr
Tónmennt	<ul style="list-style-type: none"> Vinna við upptökur á tónlist Að nota forrit til að taka upp tónlist Sungjið sem hópur og einstaklingur Að læra grunn Ukelele
Textílmennnt	<ul style="list-style-type: none"> Beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar við formun textílaferða. Unnið með snið og uppskriftir, tekið mál, áætlað stærðir og efnisþörf. Beitt skapandi og gagnrýnni hugsun í hönnun og textílvinnu. Nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga á gagnrýnninn hátt um efni sem tengist textílsögu, hönnun og iðnaði. Skreytt textílaferð á skapandi og persónulegan hátt. Sagt frá vinnslu textílefna við mismunandi aðstæður og sett í samhengi við sjálfbærni og umhverfisvernd. Unnið sjálfstætt eftir vinnuferli frá hugmynd til lokaferða og greint frá mismunandi nálgun við vinnuna Sýnt frumkvæði í góðri umgengni og frágangi á vinnusvæði Tekið þátt í samvinnu með sameiginlegt markmið hópsins að leiðarljósi Metið eigið verk og annarra og rökstutt álit sitt með þeim hugtökum sem viðkomandi námsgrein býr yfir
Heimilsfræði	<ul style="list-style-type: none"> Tjáð sig um heilbrigða lífshætti og tengsl þeirra við heilsufar Tjáð sig um aðalatriði næringarfræðinnar. Farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif tengdu heimilishaldi. Gert sér grein fyrir helstu kostnaðarliðum við heimilishald og sé meðvitaður

	<p>um neytendavernd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matreitt einfaldar og hollar máltíðir og nýtt hráefnið sem best. • Greint frá helstu orsökum slysa á heimilum og hvernig má koma í veg fyrir þau • Nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga er varða matreiðslu, næringarfræði og meðferð matvæla • Skilið og rætt mismunandi umbúðarmerkingar, metið útlit og gæði matvæla og útskýrt hvernig á að geyma þau • Tjáð sig um ólíka siði og venjur og þjóðlegar íslenskar hefðir í matargerð • Tekið tillit til annarra í hópvinnu og sýnt frumkvæði. • Sýnt ábyrga og örugga umgengni við vinnu og frágang á vinnusvæði.
Hönnun og smíði	<ul style="list-style-type: none"> • Unnið sjálfstætt eftir vinnuferli frá hugmynd til lokaafurðar og greint frá mismunandi nálgun við vinnuna. • Beitt þeirri tækni sem námsgreinin býr yfir á sjálfstæðan hátt • Sýnt frumkvæði í góðri umgengi og frágangi á vinnusvæði • beitt viðeigandi vinnustellingum og notað réttan hlífðarbúnað og fjallað um vinnuvernd og hvers vegna reglur þar að lútandi eru settar • valið aðferðir, efni og verkfæri við hæfi og sýnt rétta og ábyrga notkun verkfæra • útskýrt hugmyndir sínar frihendis- og með grunnteikningu • framkvæmt flóknari samsetningar, s.s. samlímingu, töppun og skrúfun • hannað verkefni út frá efni, fagurfræði, tækni, umhverfi, notkun og endingu

2.5.1 Sviðslistir – dans og leiklist

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Leikræn tjáning
- Fá tækifæri til að sýna sköpunarhæfileika sína t.d. í formi spuna
- Fá tækifæri til að vinna í hóp
- Fá tækifæri til að fylgja sköpunarferli - hugmynd að afurð

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Myndefni
- Búningar
- Ýmsir sviðsmunir
- Leiðbeiningar við handritsskrif / uppbyggingu senu

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskynning og hópefli
- Umræður - gagnrýnin hugsun æfð
- Hópvinna
- Leikir
- Spuni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- Skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.5.2 Sjónlistir – myndmennT

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlanum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Hugmyndavinna
- Litafræði
- Formfræði
- Mótun
- Listasaga

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Endurnýtanlegur efniviður
- Mismunandi tegundir lita
- Mismunandi tegundir af málningu
- Mismunandi tegundir af blýöntum
- Mismunandi tegundir af þappír, þappa o.m.fl.
- Ýmiskonar áhöld
- Snjalltæki
- Efni af veraldarvefnum
- Ýmsar myndlistabækur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn og kynning
- Sýnikennsla
- Jafningjafnræðsla
- Fyrirlestur
- Myndbönd
- Umræður
- Tilraunir
- Uppgötvunarnám

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Sýnikennsla
- Jafningjafnræðsla

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn

- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- Skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.5.3 Tónmennt

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Syngja hreint með skýrum framburði texta
- Læra ákveðna texta utanbókar
- Hreyfing í takt við tónlist, dansað við tónlist ii

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Sönghefti I.bekks

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópkennsla: söngur, hreyfing í takt við tónlist, leikir og dansað eftir tónlist

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hreyfingar í takt við tónlist

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- Skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.5.4 Textílmennt

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

Að nemendur:

- læri góða umgengni og frágang í textílstofunni
- þjálfist í að leggja mat á vinnu sína og vönduð vinnubrögð
- þjálfist í að nota helstu áhöld og hugtök textílmennatar
- vinna valfrjáls verkefni
- byggja á fyrri reynslu og vinna með eigin hugmynd í t.d. þrjóni, hekli, vélsaum, útsaum og þrykk
- vinna með fjölbreytt og endurnýtanleg efni
- þjálfist vinnuferilinn frá hugmynd til afurðar
- vinna með snið og uppskrifur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Sýnishorn af verkefnum
- Kennsluleiðbeiningar frá kennara
- Veraldarvefurinn
- Myndir og bækur fyrir hugmyndavinnu
- Helstu efni og verkfæri í textílstofu
- Kennslubók Á þrjónunum
- Hannyrðabækur og blöð

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn og kynning
- Sýnikennsla
- Kennslumyndbönd
- Fyrirlestur
- Umræður

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá skýrari fyrirmæli og léttari verkefni.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- Skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.5.5 Heimilisfræði

Tímafjöldi: 4 kennslustundir á viku í 6 vikur

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Heimilisfræðin er kennd í 9 og 10 bekk sem bundið val sem skiptist í fjögur tímabil. Á hverju tímabili er mismunandi viðfangsefni þannig að ekki fá allir nemendur nákvæmlega sömu fræðsluna.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Verklef kennsla í heimilisfræði
- Þjálfun í að beita helstu matreiðsluaðferðum og að vinna sjálfstætt eftir uppskriftum
- Þrif og frágangur í kennslueldhúsi
- Fjölbreyttar og nýstárlegar máltíðir og hvernig á að matreiða þær
- Íslensk og erlend matarmenning og ávinningur þess að matreiða fjölbreyttan mat

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Heimilisfræðistofa
- Ýmis matvara
- Fræðsla frá kennara
- Fræðslumyndbönd

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Útskýring á þeim uppskriftum sem notaðar eru eða því verkefni sem á að vinna.
- Sýnikennsla í meðferð hráefna
- Verkefni unnin
- Þrif og frágangur
- Borðhald eða matvöru þakkað til að taka með heim
- Umræður

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.

- Nemendur fá ítarlegar útskýringar, sýnikennsla og leiðsögn frá kennara í byrjun verks og meðan á verkinu stendur
- Nemendur fá leiðbeiningar sem henta þannig að þeir geti unnið út frá hæfni og getu
- Nemendur vinna verkefni ýmist einir eða í hóp og fá viðeigandi stuðning frá bæði kennara og samnemendum

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- Leiðsagnarmat.

- Símat.
- Lokamat

2.4.6 Hönnun og smíði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Tálga
- Jóláþema
- Einnar spýtu verkefni
- Rennibekkur
- Víkingaþema
- hljóðfæragerð
- **ii. Námsgögn og kennsluefni**
- Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:
 - Lim, límband, borðar, litir og þennar
 - Tálguhnifur
 - Útskurðarjárn
 - Tif-sög
 - Rennibekkur
 - Viður
 - Skrúfur og naglar
 - Borvél
 - Hamar
 - Snæri, lakk, olía, vatnsmálning o.fl..

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námsgreinin er kennd í smíðjum, 6 tímar á viku í 6 vikna lotum
- Kennt er inn í skólastofu
- Helstu kennsluáðferðir eru sýnikennsla og einstaklingskennsla

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá skýrari fyrirmæli og léttari verkefni
- Nemendur aðstoðaðir við vinnu – sýnikennsla maður á mann

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn

- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- Skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.5 Skólaíþróttir

Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	10. bekkur
Líkamsvitund, leikni og afkastageta	<ul style="list-style-type: none"> gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfirt þol sýnt og framkvæmt styrktar æfingar sem reyna á hámarksgetu og úthald í kyrrstöðu og hreyfingu tekið þátt í hópíþróttum, einstaklingsíþróttum og heilsurækt innan og utan skólans gert liðleikaæfingar sem reyna á hreyfividd og hreyfigetu, sýnt útfærslu flókinna hreyfinga þannig að þær renni vel saman, gert rytmískar æfingar og fylgt takti nýtt sér stöðluð próf til að meta þrek og hreysti, lipurleika og samhæfingu sýnt leikni og synt viðstöðulaust í bringusundi, baksundi, skriðsundi, flugsundi og kafsundi auk þess að geta troðið marvaða
Félagslegir þættir	<ul style="list-style-type: none"> skilið mikilvægi virðingar og góðrar framkomu til að efla liðsandann og skilið mikilvægi góðrar ástundunar, sjálfsaga, sjálfstæðra vinnubragða, samvinnu og tillitssemi í tengslum við góðan árangur í íþróttum þekkt mismunandi tegundir leikreglna, farið eftir þeim og sýnt háttvísi í leik, bæði í hóp og einstaklingsíþrótt rökrætt kynheilbrigði, kyn- og staðalímyndir, afleiðingar eineltis og tekið virka afstöðu gegn ofbeldi
Heilsa og efling þekkingar	<ul style="list-style-type: none"> skýrt helstu áhrif hreyfingar á líkamlega og andlega líðan og mikilvægi góðrar næringar fyrir vöxt og viðhald líkamans útskýrt þjálfunaraðferðir og notað hugtök sem tengjast sundiðkun og ýmsum íþróttum sótt og nýtt sér upplýsingar við alhliða heilsurækt og mat á eigin heilsu tekið þátt í leikjum af margvíslegu tagi notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu sett sér skammtíma- og langtímamarkmið í íþróttum og heilsurækt, gert og framkvæmt eigin þjálfunaráætlun á grundvelli niðurstaðna prófa vitað hvaða hlutverk helstu vöðvahópar líkamans hafa í tengslum við þjálfun líkamans rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði bæði sínu eigin og annarra sýnt ábyrgð í útivist. Skýrt tákna korta, tekið stefnu með áttavita og ratað um landsvæði eftir korti
Öryggis- og skipulagsreglur	<ul style="list-style-type: none"> tekið ákvarðanir á grundvelli öryggis- og umgengnisreglna og brugðist við óvæntum aðstæðum. Framkvæmt og útskýrt helstu atriði skyndihjálpar, endurlífgunar og björgunar úr vatni og notkun björgunaráhald. Bjargað jafningja á björgunarsund

2.5.1 Íþróttir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- **Grunnþættir líkams- og hreyfifroska**
 - Líkamstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- **Rytmiskar leikfímiafingar**
 - Með bolta, hringi, sippubönd, bönd, keilur,
 - án smáahalda
- **Áhaldafimleikar**
 - Hindranahlaup, gólfæingar, stökk, sveiflur, klifur, róla sér, svifa um gangandi
- **Leikir**
 - Boltaleikir, hlaupa- og viðbragðsleikir, kraftleikir, leiknileikir, samvinnuleikir, hugmyndaleikir, ratleikir
- **Frjálssíþróttir**
 - Hlaup, stökk og köst
- **Dans**
 - Dansleikir
- **Sértækir námsþættir**
 - Norrænaskólahaupið, gönguferðir, íþróttadagur, Göngum í skólann

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- **Áhöld í íþróttasal**
 - **Minni áhöld:** Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur
 - **Stærri áhöld:** Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet
- **Áhöld í skóla og á skólalóð**
 - **Minni áhöld:** Fótboltar, körfuboltar, skotboltar, snú snú bönd, sippubönd.
 - **Stærri áhöld:** Handboltamark, körfur, klifurkastali, rólur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- **Kennsla í íþróttahúsi** – Íþróttasalur
- **Kennsla utanhúss** – Skólalóð, nær umhverfi

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- **Kennsluaðferðir** - Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaræfingar, námsleikir, verkstæðiskennsla (stöðvaþjálfun), áfangþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrotir, hlutverkaleikir, hermileikir, leitaraðferðir, kannanir,

hópvinnubrögð, frásögn og sagnalist, sjónsköpun, hugarflug, leikræn tjáning, sviðsetning, söguaðferð

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Hreyfing og afkastageta
Stöðumat á líkamlegri færni
- Hegðun og atferli
 - Símatseyðublöð
 - Virkni
 - Fyrirmæli og reglur
 - Áhugi og Viðhorf

b. Námsþæfni:

- Útfærsla í höndum íþrótta og sundkennara skólans

2.5.2 Sund

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- **Bringusund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt bringusund.
- **Skólabaksund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt skólabaksund.
- **Skriðsund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt skriðsund
- **Baksund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt baksund
- **Flugsund - fótatök**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt flugsundsfótatök með eða án hjálpartækja.
- **Stunga**
 - Að nemandi geti stungið sér úr kropstöðu af bakka

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- **Áhöld í sundlaug**
 - Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, djýnur, boltar.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- **Kennsla fer fram í**
 - Ásvallaug
 - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
 - Við upphaf kennsluárs
 - Um mitt kennsluár
 - Við lok kennsluárs
 - Dagleg hreyfing borin saman milli tímabila
- **Heimanám (foreldrar)**
 - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- **Kennsluáðferðir**
 - *Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautabrautir, hópvinna, samvinna, sköpun*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Tækni og afkasta geta
 - 2.sundstigi
- Hegðun og atferli
 - Símatseyðublöð
 - Virkni: nemandi tekur virkan þátt í tímum
 - Fyrirmæli og reglur: Nemandi hlýðir fyrirmælum og fer eftir reglum
 - Áhugi og Viðhorf: Nemandi sýnir kennslu áhuga og jákvætt viðhorf
- Náms hæfni:
Útfærsla í höndum íþrótta og sundkennara skólans

2.6 Stærðfræði

Viðmið um námshæfni í stærðfræði

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	10. bekkur
Að geta spurt og svarað með stærðfræði	<ul style="list-style-type: none"> greint á milli skilgreininga og setninga, milli einstakra tilvika og alhæfinga. Getur nýtt þá þekkingu til að kanna og ræða um stærðfræðileg hugtök, um tilgang og takmörk þeirra
Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar	<ul style="list-style-type: none"> sett fram og notað mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða hlutbundna, myndræna, munnlega eða algebrulega framsetningu eða með töflu og grafi tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og myndrænt, af nákvæmni og túlkað framsetningu annarra á stærðfræðilegu efni
Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar	<ul style="list-style-type: none"> tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleyðir, m.a. með notkun upplýsingatækni undirbúið og flutt munnlegar kynningar og skrifað texta um eigin vinnu með stærðfræði, m.a. með því að nota upplýsingatækni unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna og gefið öðrum viðbrögð, m.a. með því að spyrja markvisst tekist á við verkefni úr umhverfinu eða samfélaginu, þar sem þarf að afla upplýsinga og meta þær, finna lausnir, m.a. í tengslum við ábyrgð á eigin fjármálum, neyslu og þróun samfélagsins
Tölur og reikningur	<ul style="list-style-type: none"> leyst viðfangsefni sem spröttin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum
Algebra	<ul style="list-style-type: none"> unnið með talnarunur og rúmfræðimynstur til að rannsaka, koma skipulagi á og alhæfa um það á táknmáli algebrunnar og sett fram stæður með breytistærðum leyst jöfnur og einfaldar ójöfnur, leyst saman jöfnur með fleiri en einni óþekktri stærð ákvarða lausnir á jöfnum og jöfnuhneppum með myndritum og lýst sambandi breytistærða með föllum
Rúmfræði og mælingar	<ul style="list-style-type: none"> notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar þar með talin hugtök um stærðarhlutföll, innbyrðis afstöðu lína, færslur og fræðilega eiginleika tví- og þrívíðra forma teiknað skýringarmyndir og unnið með teikningar annarra út frá gefnum forsendum, rannsakað, lýst og metið samband milli hlutar og teikningar af honum notað mælikvarða og unnið með einslaga form, útskýrt setningu Pýþagórasar og reglu um hornasummu í marg-hyrningi og beitt henni í margvíslegu samhengi. Einnig gert rannsóknir á rétthyrndum þríhyrningum og reiknað hliðarlengdir og horn út frá þekktum eiginleikum sett fram einföld rúmfræðileg rök og sannanir og túlkað táknmál algebru með rúmfræði
Tölfræði og líkindi	<ul style="list-style-type: none"> notað tölfræðihugtök til að setja fram, lýsa, skýra og túlka gögn skipulagt og framkvæmt einfaldar tölfræðikannanir og dregið ályktanir af þeim lesið, skilið og lagt mat á upplýsingar um líkindi sem birtar eru á formi tölfræði, t.d. í fjölmiðlum

- framkvæmt tilraunir þar sem líkur og tilviljun koma við sögu og túlkað niðurstöður sínar
- notað hugtök eins og skilyrtar líkur og óháðir atburðir, notað einfaldar talningar til að reikna og túlka líkur á atburðum

2.6.1 Stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Stærðfræði á unglingsstigi er kennd í lotum jafnt og þétt yfir skólaárið. Í hverri lotu er tekið fyrir eitt viðfangsefni hverju sinni. Notast er við fjölbreytta kennsluhætti, með bókum, stærðfræðidæmi úr raunveruleikanum, verkefni þar sem nemendur búa til sitt eigið kennsluefni, tækni og skapandi verkefni svo námsmat er fjölbreytt.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Fjármálafræðsla
- Rúmfræði
- Algebra
- Tölfræði
- Upptekt

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Almenn stærðfræði III
- Skali 3a og 3b
- Vefurinn
- Fjölbreytt verkefni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- innlagnir
- hópvinna, samvinnunám, einstaklingsnám
- bókavinna
- hlutbundin vinna
- þrautir
- gagnvirk efni
- skapandi verkefni
- rannsókn

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- aðlagð efni
- ítarefni
- sérkennsla

iv. Námsmat og námsmatsaðlög

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- Notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori. Fyrir verkefni/stöðumat/lokæinkunn verður gefið í bókstöfum (A, B+, B, C+, C og D).
- Skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

